

El conseller Juan Cotino, entre amics. A la seua esquerra, una monja; a la dreta, el cardenal Agustín García-Gasco.

Rèprobe Cotino

Juan Cotino és l'home fort dei govern Camps. Com a conseller de Benestar Social, aquest membre numerari de l'Opus Dei i gran factòtum de la visita del papa no ha tingut manies a servir-se del càrrec per a enriquir l'empresa de la seua família. És ben bé que la fe fa hores extres.

Si l'austeritat és virtut de tot bon cristià, el conseller Juan Gabriel Cotino Ferrer haurà de fer un bon esforç per veure, el dia de demà, la cara de sant Pere. L'actual conseller de Benestar Social de la Generalitat Valenciana, declarat catòlic practicant i simpatitzant de les posicions més reaccionàries de la jerarquia eclesiàstica, ha traslladat la seua sensibilitat religiosa a l'àrea que ell dirigeix. Tanmateix, per la senda ha oblidat que la barreja de funció pública i negoci

privat esdevé èticament reprovable i una qüestió pecaminosa encara que es tracte, com és el seu cas, d'un fervorós creient. El conseller no ha tingut cap mirament a reconèixer que l'empresa de la seua família, Sedesa, és la principal beneficiària d'un programa que gestiona la seua conselleria. Sedesa és el principal accionista d'una firma dedicada a construir i gestionar residències de la tercera edat i, casualitat o no, la Generalitat Valenciana li va adjudicar la construcció i la gestió de

28 centres, cosa que el converteix en el principal grup geriàtric al País Valencià. Les estretes vinculacions de Sedesa i l'administració valenciana van més enllà de l'àmbit dels serveis socials. La devoció de l'empresa dels Cotino per les concessions públiques és inqüestionable. Obres emblemàtiques com ara el Museu Oceanogràfic de València o l'adequació del port per a la Copa de l'Amèrica han estat possibles per obra i gràcia de l'empresa de la família Cotino, que s'ha engrandit a còpia d'adjudicacions públiques. Passar la caixeta de les almoines és més fàcil quan hi ha devots incondicionals.

De missa diària. Juan Gabriel Cotino Ferrer (Xirivella, 1950) és, segons gent que el coneix, home de missa diària, fervorós creient i visitant habitual de la catedral de València, on té fil directe amb l'amic Agustín García-Gasco, bisbe polèmic i representant de les posicions més reaccionàries de l'Església. Cotino forma part, a més, de la llarga llista de membres del Partit Popular que hi ha dins l'Opus Dei. Igualment com Federico Trillo-Figueroa, Isabel Tocino o José Manuel Romay Beccaria, Juan Cotino ha decidit de condicionar la seua vida als preceptes que va marcar Escrivá de Balaguer, fins al punt que, com a membre numerari de l'Opus, ha mantingut el celibat a perpetuïtat. "Segur que fa matines, perquè més d'una vegada ens havia convocat a una reunió a les vuit del matí", recorda amb ironia una persona que el va tractar durant l'etapa de conseller d'Agricultura.

Aquesta inclinació a apartar-se de la vida terrenal i pecaminosa ha permès a Cotino de concentrar-se en una carrera política en què prompte va topar amb Francesc Camps. Això fou durant el primer mandat de Rita Barberà a l'Ajuntament de València el 1991, en el qual Juan Cotino era regidor de Serveis Socials i Seguretat Ciutadana i Francesc Camps, de Trànsit. D'aleshores ençà, Cotino i Camps teixirien una estreta relació, en què el primer feia el paper de mentor polític i espiritual. Aquell any, Cotino també creà la Fundació Vives per a l'Humanisme i la Solidaritat, un laboratori d'idees eficient que, com la FAES a Madrid, serveix de matèria grisa al pensament

neoconservador i catòlic regionalista.

Després, tots dos se n'anaren a Madrid, l'un de director general de la Policia i l'altre de membre de la mesa del Congrés dels Diputats, en un període que els va servir per a refermar l'amistat. Tornaren a coincidir a València l'any 2002. Un any abans, Cotino havia estat nomenat delegat del govern espanyol al País Valencià, però el càrrec havia de passar a mans de Camps, que, per designació *digital*, era cridat a substituir Eduardo Zaplana al capdavant de la Generalitat. Cotino se sacrificà i cedi la cadira a aquell escolà que li havia caigut en gràcia.

El sacrifici va ser compensat de sobres per Camps, que el va cridar a formar part del seu primer govern. Nomenament a banda, la satisfacció del conseller degué ser de les grosses quan va comprovar que Camps jurava el càrrec sobre una Constitució, un Estatut d'Autonomia, els Furs i la Bíblia. Aquesta peculiar manera de convertir-se en president de tots els valencians era el primer indicatiu de quines havien de ser les prioritats del primer govern Camps. Als múltiples gests a favor de l'Església, culminats amb els fasts de la visita del papa Benet XVI, cal afegir-hi el fet que la família de la cap de gabinet de Camps, Ana Michavila –germana del ministre José María Michavila– estiga vinculada a l'Opus, igual com la seua pròpia esposa.

El nomenament com a conseller d'Agricultura s'adaptava, en principi, al seu perfil. Cotino coneixia bé el camp –la seua família tenia una explotació de vaques– en la mesura en què havia estat un dels impulsors de l'Associació Valenciana d'Agricultors, entitat agrària hereva dels sindicats verticals, que no veien amb bons ulls que la Unió de Llauradors i Ramaders, molt més progressista i compromesa amb el país, monopolitzara el sindicalisme agrari. Tanmateix, aquesta animadversió envers el sindicat majoritari fou ben dissimulada durant l'etapa de conseller. Però l'agricultura passà a ser una preocupació menor de Cotino a partir del moment en què Francesc Camps el nomenà màxim responsable d'organitzar la Trobada Mundial de les Famílies a València, el juliol del 2006. El nomenament va sadollar totes les aspiracions del conseller que, a partir

L'empresa dels Cotino és la principal beneficiària d'un programa de la conselleria

d'aquell moment, es dedicà en cos i ànima als preparatius de l'esdeveniment. Cotino tingué la missió de posar-ho tot a punt per convertir València en el lloc d'acollida de "centenars de milers de pelegrins" i en el baluard del model de família més tradicional. La xifra que va haver d'aportar la Generalitat per finançar l'esdeveniment continua essent, un any i mig després, un secret guardat amb pany i clau.

Mà dreta. El refermament del poder de Camps al si del partit després de les eleccions valencianes de l'any passat serveixen a Juan Cotino per a pujar un graó en la seua carrera política de bracet amb el seu deixeble. Per primera volta, Francesc Camps dota el seu executiu de dues vice-presidències, una d'econòmica i una de social. Aquesta última la confia a Cotino, que també ocupa la cartera de Benestar Social. Amb aquest nomenament, el president de la Generalitat delega a algú de total confiança una àrea de govern

que considera prioritària. Sota la seua vice-presidència *social* (paraigua de les conselleries de Sanitat, Educació, Cultura i Benestar Social), Cotino gestiona el 80% del pressupost de la Generalitat per al 2008.

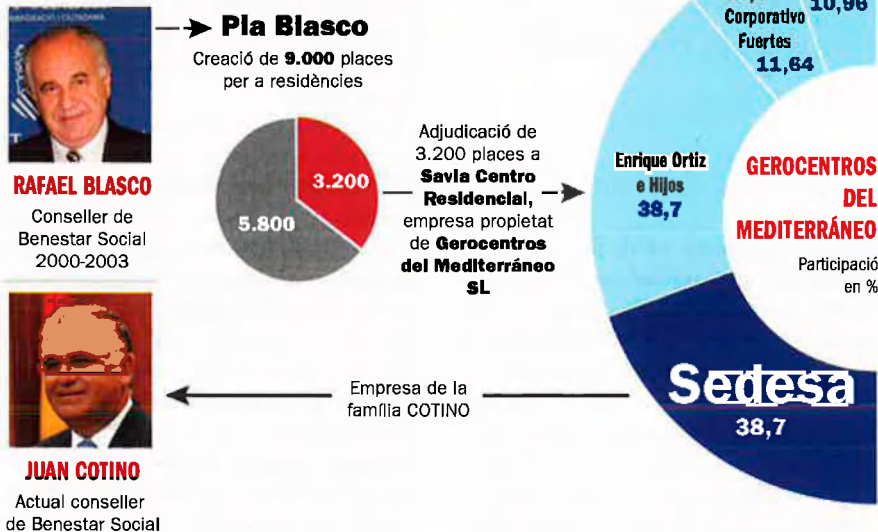
L'arribada de Cotino a la conselleria ha confirmat l'aposta del Partit Popular per una concepció assistencialista dels serveis socials, que són tractats més com un obra de caritat que no pas com un dret dels ciutadans. Cotino tampoc no ha fet res per aturar el procés de privatització a què són sotmesos els serveis socials al País Valencià, procés denunciat reiteradament pels sindicats. Segons Rosana Costa, de Comissions Obreres, assistim a una "mutació de les administracions públiques cap al passat: de proveïdors de serveis públics es converteixen en intermediaris que *venen* serveis". "No es tracta de quina quantitat hi inverteixen, sinó de com gestionen aquests diners. Que es gaste molt no vol dir que es gaste bé", assegura.

La gestió del nou conseller sí que ha servit per a posar més èmfasi religiós a l'acció de la conselleria. Una ullada ràpida a la seua agenda d'aquests dos darrers mesos deixa ben clar el tarannà que vol imprimir a la cartera que dirigeix: una visita a la Casa Cuna, gestionada per la congregació de les Serves de la Passió amb la finalitat de "defensar la vida, especialment dels no

El crac de la llei de la Dependència

El període de Juan Cotino al capdavant de la conselleria de Benestar Social s'ha caracteritzat pel bloqueig sistemàtic a la llei de la Dependència impulsada des del govern espanyol. Per mitjà de diverses estratègies, i a desgrat dels treballadors socials, Cotino ha posat tots els entrebancs possibles i ha postergat l'aplicació d'una llei destinada a atendre les persones amb dependències, amb l'excusa que Madrid no aportava prou fons. Fins i tot la síndica de Greuges ha cridat l'atenció sobre aquest retard i ha criticat que la conselleria haja delegat en una entitat privada, l'Agència Valenciana de Prestacions Socials, l'execució del sistema valencià d'atenció a persones dependents. I això malgrat que la llei estatal prohibeix que aquest servei es delegue, es contracte o es concerta amb entitats privades. A més, la Generalitat va aprovar en la llei de pressuposts d'enguany una proposta per tal d'evitar que els sol·licitants de les ajudes puguen reclamar-les a l'administració sis mesos més tard d'haver iniciat el procediment de sol·licitud (tal com marca el procediment conegut per *silenci positiu*, pel qual quan un ciutadà fa una petició als poders públics, si aquests no han respost al cap de sis mesos, la sol·licitud es considera acceptada).

Elis interessos del conseller Cotino

Les grans adjudicacions a Sedesa amb el PP

nascuts, acollint la dona perquè visque l'embaràs amb dignitat", segons apunten a la seua web; una acte al Col·legi Imperial de Xiquets Orfes de Sant Vicent Ferrer; la participació a la Festa de la Família a Madrid impulsada per la Conferència Episcopal Espanyola; el lliurament d'un premi a l'associació Domus Familiaee, del bisbat de Sogorb-Castelló, que proporciona, entre més aspectes, coneixements sobre "mètodes naturals de regulació de la fertilitat humana"; o la clausura d'un cycle de conferències organitzat per l'Associació Alacantina de Famílies Nombroses.

La família importa. "Santificar el treball significa treballar segons l'esperit de Jesucrist -escrivia Escrivá de

Balaguer-, realitzar la pròpia tasca amb perfecció per donar glòria a Déu i per servir els altres." I si els altres són de la família, molt millor. Si més no, això sembla que pensa Juan Cotino. La seua família és propietària d'una empresa, Sedesa, amb interessos en el negoci residencial, un dels principals àmbits de gestió de la Conselleria de Benestar Social. Aqueixa coincidència, a parer de Cotino, no crea conflicte d'interessos.

Sedesa, empresa amb negocis en l'àmbit de les concessions, la construcció i l'energia, és propietària del 38,7% de les accions de Gerocentros del Mediterráneo S.L, empresa nascuda l'any 2000 i que té com a raó social la construcció de residències de la tercera edat. Només un any després

d'haver nascut l'empresa de la família Cotino, la Generalitat Valenciana impulsava l'anomenat *pla Blasco* -en referència al qui aleshores era conseller de Benestar Social i antecessor de Cotino, Rafael Blasco-, amb l'objectiu d'impulsar la creació de 9.000 places en residències de la tercera edat a través de la iniciativa privada. El model en què s'inspirava el pla Blasco era el del peatge a l'ombra: el sector privat fa el projecte i recupera el cost mitjançant la venda de serveis al sector públic. L'empresa Gerocentros del Mediterráneo es va presentar al concurs obert per la Generalitat i en va resultar la principal beneficiària. Li van ser adjudicades 3.200 places de les 9.000, cosa que significa la construcció de 28 centres. Amb aquest sistema, el retorn de la inversió de les empreses adjudicatàries és garantit gràcies al contracte que s'estableix amb l'administració. Segons CCOO, aquesta fórmula constitueix un sistema de "concessions públiques que reverteixen clarament en benefici de l'interès privat".

S'escau, per una altra banda, que l'impulsor del pla per a crear 9.000 places residencials fou Rafael Blasco, un home que no tan sols ha passat per les files de diversos partits, sinó que ha anat botant per diverses conselleries. De la seua trajectòria més recent es recorda especialment el periple com a conseller de Territori i Habitatge, en una etapa en què els constructors semblaven tenir carta blanca per fer allò que els abellira. D'aqueixa etapa de Blasco al capdavant de la Conselleria de Territori i Habitatge, també en tragué un bon profit l'empresa Sedesa (vegeu el reportatge següent), via adjudicacions i aprovació de projectes urbanístics.

Siga com siga, la llei de Règim Jurídic de l'Administració Pública i de Procediment Administratiu Comú no estableix cap incompatibilitat quan una de les principals empreses adjudicatàries valencianes està directament vinculada a un membre d'un govern que ha de prendre les decisions sobre aqueixes adjudicacions. La llei, de totes maneres, no és cap impediment quan es tracta de la família. Perquè en el cas, de Cotino, la família sí que importa.

V. Tena